

# RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE  
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:  
**CLUJ.**  
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ  
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:  
**Dr. SEBASTIAN STANCA**  
Telefon 13-74

## Sf. Scriptură și sectele

Sectele religioase din timpul de față sunt fără îndoială un capitol trist în creștinism, arătând cât de felurit și fals interpretează unii învățătura Mântuitorului și cum se destramă creștinismul, dacă autoritatea bisericii e înlocuită cu autoritatea rațiunii individuale.

Sectarismul modern, care nu se manifestă numai în probleme religioase, ci ne atacă și sub raport politic și național nu-i altceva decât consecința firească a aplicării principiilor protestante în materie de religie.

Potrivit acestor principii, unicul izvor și unica normă de credință e numai sf. Scriptură. Sf. tradiție e ignorată și anume nu în interpretarea dată ei de magisterul bisericii ecumenice înființat de însuși Mântuitorul nostru spre acest scop și înzestrat cu darul infalibilității, prin care se înlătură orice posibilitate de eroare, ci pentru sectari e normă în materia numai sf. Scriptură înțeleasă de fiecare credincios aparte, după cum îi permite mintea proprie.

Sectarii, asemenea protestanților resping deci autoritatea bisericii ca conservatoarea, predicatoria și explicatoarea autentică și autoritară a adevărilor creștine, punând în locul ei autoritatea rațiunii individuale. Astfel se deschid larg porțile subiectivismului și rezultatul firește nu poate fi altul decât denaturarea cea mai oribilă a învățăturii creștine.

Sf. Tradiție n-o recunosc sectarii, dar

și sf. Scriptură nu-i pentru dânsii decât o simplă colecție de singuratiche fraze cari pot fi utilizate în argumentări dogmatice după bunul plac al fiecăruia. Căci sectarii nu interpretează diferitele locuri scripturistice potrivit înțelesului impus cu stringență de legătură internă a conținutului și în genere de context, ci înțelesul citatelor biblice e fasonat după propriile lor idei preconceptuate. Nu adevărul creștin îl caută sectarii în Biblie, ci propriile lor învățături false. Pe acestea le introduc în modul cel mai arbitrar în sf. Scriptură, și induc ca „argumente“ citate, cari sunt sau smulse cu sila din context, sau cari se pot suficient lămuri numai în legătură cu alte locuri scripturistice, de care însă nu voiesc să știe sectarii. Asemenea — fără să țină cont de regulile ermeneutice — aplică sectarii unor locuri biblice când o interpretare verbală, când una simbolică după cum reclamă rătăcirile lor religioase pentru a avea o bază biblică. Nu adevăratul înțeles al sf. Scripturi are importanță pentru sectari, ci faptul că produsul turburării lor intelectuale trebuie să fie argumentat din Biblie. Și pentru acest scop sf. Scriptură îndură interpretările cele mai imposibile, chiar pentru un credincios cu elementare cunoștințe teologice, fără să vorbim de cei versați în această direcție, în rândul cărora la loc de frunte, se grăbesc a se înscrie conducătorii sectarilor, cari pretind chiar a fi comentatorii adevărați ai sf. Scripturi. Insa câte seriozi-

tate implică această pretenție ne-o lămu-  
rește suficient mulțimea interpretărilor  
false date aceluiaș loc biblic din partea  
diferitelor „teologii” sectare.

În realitate problema înțelegerii și inter-  
pretării adevărate a sf. Scripturi nu-i atât  
de simplă cum o prezintă sectarii. Și lati-  
tudine în privința aceasta nu se poate  
acorda credincioșilor aparte căci conse-  
cinența e foarte funestă și mântuirea sufle-  
tului periclitată.

Înțelegerea corectă a sf. Scripturi e în  
funcție de anumite cunoștințe, pe cari însă  
propagandiștii sectelor le ignorează cu to-  
tul. Ba chiar posedând aceste cunoștințe,  
dificultățile înțelegerii nu dispar cu totul,  
dacă contestă autoritatea bisericii ecume-  
nice celei infalibile și nu se consideră în-  
vățatura ei de credință. Căci după însuși  
mărturia ei sf. Scriptură cuprinde multe  
chestiuni greu de înțeles.

Astfel despre V. T. spune Mântuitorul  
Iudeilor la Ioan 5,39: „Cercați scripturile,  
căci vouă vi se pare întru dănselle a avea  
viața vecinică, și acelea sunt cele ce mă-  
turisesc pentru mine,” și totuși Iudeii n’au  
înțeles această marturie, deci n’au înțeles  
corect V. T. Acelaș lucru îl reproșează  
Iudeilor și apost. Paul la 2 Cor 3,14: „Ci  
s’au orbit înțelegerile lor...” La F. A.  
8,30 spunând Filip famenului etiopian, care  
citea pe Isaia: „Oare înțelegi cele ce ci-  
tești, primește răspunsul: „Cum voiu pu-  
tea, de nu mă va povățui cineva?” Iar  
apost. Petru spune despre epistolele lui  
Pavel că cuprind unele chestiuni „cu an-  
voic a se înțelege, pe care cei neînvățați  
și neîntăriți le răsvrătesc ca și pe cele-  
lalte Scripturi spre a lor pierzare” (II.  
Peiru 3,16). Asemenea și distinși părinți  
și învățatori bisericesti ai primelor secole  
(Irineu, Ambrosie, Augustin ș. a.) nu se  
rușinează să spună pe față că multe lu-  
cruri din sf. Scriptură nu le înțeleg și că

unica explicatoare autentică și autoritară  
e numai biserica ecumenică cea înzestrată  
cu darul infalibilității.

Înțelegerea corectă a sf. Scripturi re-  
clama numai temeinică cunoaștere a limbi-  
lor biblice și utilizarea unui text original,  
care să corespundă tuturor cerințelor im-  
puse de critica textului. Traduceri ale sf.  
Scripturi să se întrebuițeze numai cele  
recomandate de autoritatea bisericască  
competentă, căci cele oferite de sectarii sunt  
false și tendențioase.

Existența variantelor de texte impune  
apoi pentru lămurirea unor locuri biblice  
și consultarea celor mai vechi manuscrise  
și traduceri ale sf. Scripturi. În nici un  
caz nu se pot trece cu vederea explica-  
rile făcute de cei mai distinși comentatori  
ai sf. Scripturi, cu deosebire explicările sf.  
părinți.

Un Serviciu excelent face și arheologia și  
introducerile în testamente, căci sf. Scrip-  
tură e scrisă într’un timp în atâtea pri-  
vințe diferit de cel de azi, și necunos-  
cându-se împrejurările din timpurile bi-  
bliche, înțelegerea sf. Scripturi suferă în  
corectitudine.

Dar există și o disciplină specială, care  
se ocupă cu îndrumarea spre o nefalsifi-  
cată înțelegere sf. Scripturi: ermeneutica  
biblică, despre care au scris Origen, Iero-  
nim, Augustin. Urmând principiile stabi-  
lite de această disciplină, comentatorul cu  
ușurință va desghioacă sensul adevărat al  
locurilor biblice și ba putea deosebi locu-  
rile, care admit o interpretare verbală, de  
cele ce trebuie explicate alegoric.

Din cele amintite rezultă deci că înțele-  
gera sf. Scripturi prezintă dificultăți și  
astfel se impune o pregătire specială sub  
auspiciile bisericii.

Și dacă bărbați cu adanci cunoștințe  
teologice recunosc dificultatea și pentru  
unele chestiuni, chiar imposibilitatea de a

înțelege suficient, ce putem spune de cei cari întreprind explicarea sf. Scripturi, fără s'o înțeleagă înșiși, deoarece n'au nici o pregătire sănătoasă specială, nu recunosc nici sf. tradiție, care-i înșăși cheia înțelegerii corecte a sf. Scripturi, ba neagă și autoritatea bisericii ecumenice. Firește unii ca aceștia nu prezintă nici o umbră de încredere, căci doctrina lor e în direcția contrazicere cu învățătura bisericii ecumenice.

Sectarii deci în urma nepriceperii lor totale în mânăuirea Bibliei, nu vestesc evanghelia predicată de Hristos și apostolii săi. Și pentru acest raționament, cine se îngrijește de mântuirea sufletului său — și tot creștinul trebuie să aibă această grijă — și cine dorește lămuri despre conținutul sf. Scripturi, nu se va lăsa redus de mormelile sectarilor, a căror învățătura e cea mai tare otravă sufletească, ci se va adresa bisericii noastre ecumenice, care unica dela început și până azi, a conservat, predicat și explicat intact învățătura lui Hristos și a ucenilor săi.

Prof. O. Bucevschi

## Un cuvânt binevenit.

Formația nouă a țării românești, care dintr'o țară mică a ajuns a fi azi cea mai puternică și bineorganizată țară aici în răsărit, a adus cu sine, ca și biserica ortodoxă română, care între bisericile de răsărit este cea mai de frunte și bineorganizată să-și schimbe felul de organizație de până acum, pretinzându-și în șirul bisericilor ortodoxe un loc de frunte. Din aceste motive și în baza dreptului istoric s'a decis ridicarea Mitropolitului Primat din București la rangul de Patriarch. Toată obștea românească a salutat cu vie satisfacție aceasta hotărîre, care a fost legiferată de corpurile legiuitoare și sancționată de Rege.

Am salutat și noi cu vie mulțumire sufletească în coloanele acestei Reviste actul acesta, dar neam exprimat și dorința, ca prin câștigarea acestei noi demnități. să nu să introducă numai o nouă formă seacă de convenționalism, ci biserica să fie străbătută de un nou curent de regenerare, și noua demnitate să devină un izvor nesecat de îndrumări noi spre mărirea bisericii noastre.

Cu vie satisfacție trebuie să luăm notă despre discursul pe care la rostit I. P. S. Patriarchul Miron Cristea în zilele trecute la Iași, cu ocaziunea aniversării a 1600 ani a primului Sinod ecumenic ținut la Nicea în anul 325.

I. P. S. apreciind însemnătatea aceluia sinod, a cercat și a anunțat unele idei, cari trebuie duse la îndeplinire, ca biserica română într'adevăr să devină ceiace trebuie să fie, o îndrumătoare și creatoare de caractere morale și cetățenești.

Cu multă măhnire sufletească a amintit I. P. S. în discursul său starea tristă în care să găsește azi învățământul din școlile noastre, unde în școlile secundare începând cu cl. VI la băeți și cl. V la fete nu să mai face educație religioasă. Astfel ajung copiii noștri chiar în cea mai periculoasă fază a vieții lor lipsiți de cea mai de lipsă hrană sufletească, de învățătura bisericii. Să nu ne mirăm deci, că aceste tinere vlăstare ieșind în viață fără cea mai elementară cunoștință a adevărilor dumnezeiești, cu o conștiință slabă nu pot dovedi nici o rezistență în viață de azi, plină de ispite, și astfel la prima ocaziune se poticnesc.

Acest lucru l'a semnalat I. P. S. Patriarchul și a cerut grabnice remedii, altcum biserica nu poate să facă nimic pentru sanarea moralei decăzute. A cerut introducerea instrucției religioase în toate clasele școlilor secundare și în număr corespunzător.

Această cerere sa făcut în fața Regelui, de față fiind toți factorii conducători și cu răspundere ai țării.

Dacă Patriarhul a aflat de bine că chiar cu acea ocaziune măreață să insiste asupra intensificării învățământului religios și în fața tuturor acelor, cari sunt chemați și pot îndrepta răul, este dovadă, că singură cale prin care morala decăzută se poate îndrepta, este revenirea la concepție religioasă. Această concepție religioasă este cu totul abandonată azi în familie și în societate. Numai așa i-mi pot explica, cum copii de șapte ani în cl. I. primară nu știu să-și facă nici semnul crucii, iar de rugăciune nici nu au auzit vorbinduse vreodata, I-l întrebă că are părinți și cu fața veselă i-ți spune că da, iar când îl întrebă, dacă mama sa nu i-a împreunat nici când mânuțele spre a-l învăța vreo rugăciune, fața lui să intristează, și-ți răspunde, că nu.

Acesta este mediul din care vine copilul la școală, iar aici din neîndrurarea legiuitorului, biserica este pusă în imposibilitate de a-și îndeplini datoria. Să nu ne mirăm că urmările sunt nefaste.

De această nenorocire noi ardelenii până acum ne-am știut feri. Dar nouă reforma a învățământului normal, unde religia începând cu cl. IV-VII va avea de aci înainte numai una oră de clasă la săptămână, în loc de cele două de până acum, nu este altceva decât un progres în regres.

Iată pentru ce primim cu bucurie cuvântul I. P. S. Patriarhului. A fost bine-venit și rostit în bun loc. Ne închinăm cu toată smerenia în fața lui.

Dorința noastră cu ocazia investirii I. P. Sale în demnitatea de Patriarh al bisericii române este, ca acest cuvânt trup să se facă.

*Preot Patriciu Curea.*

## Isus Hristos

E noapte. Pe nemărginitul întins al mării, plutesc o mulțime de luntri de toate mărimile. Drumul lor se încrucișează în fiecare clipă. Luntrașii oboșiți de atâta dibuire zadarnică într'u descoperirea drumului ce duce la liman, cu desnadejdea în suflet se lasă în voia valurilor, cari prin mugetul lor le anunță pieirca. Deodată, când mugetul valurilor e mai fioros, ea într'un joc nebun luntrile sunt aruncate din înălțimi în abisuri, când chiar și nadejdea celor mai tari începu să se zdruncine, la răsărit o dungă de lumină vestea răsăritul. Sute, mii, zeci de mii de ochi se îndreptară spre dunga de lumină, iar strigătele de bucurie se întreceau cu sgomotul valurilor, cari parcă întăritate, că prada din nou voiește să lupte cu puterea lor, vuiau și mai asurzitor.

Dunga de lumină prinse a se înroși și pe încetul în întunerecul de nepatruns se ridică mareș soarele. O dără lungă de lumină era drumul spre el. Acolo departe se vedea și limanul mult dorit. Dar furia crescândă a valurilor și drumul lung și primejdios făcură, ca pe încetul strigătele să amutească. Puțini dintre cei mai curajoși își îndreptară luntrile pe drumul de lumină, nădăjduind, că vor fi urmați de mulțimea celor slabi.

Marea inspumegată și încrețită de valuri e viața omenească. De mii de ani luntrași (oamenii) au orbecat în căutarea limanului (fericirii pierdute). Deodată apără mântuitorul, lumina ce răspundește întunerecul. S-ar fi părut că atât așteaptă omenirea. Dar nu. Părerile se impart. Văd lumina, drumul însă e greu și lung și slăbiciunea îi lasă în voia valurilor vieții. Puțini sunt din cei cari îndrăsnesc și în drum, numărul lor scade încontinuu. De două mii de ani a apărut lumina, luminând

că aceiași intențitate. E de ajuns să-și fi-zeze cineva drept țintă această lumină, și din ce în ce o va vedea tot mai măreață.

Și astăzi pentru unii luminează cu aceiași intențitate, pentru alții însă e în agonie, și nu lipsesc nici de aceia, cari cu îndrăzneală afirmă, că apariția luminei a fost numai o halucinație a lumii, că Isus este creațiunea tendințelor omenești.

În fața acestei ultime afirmări a unor reprezentanți ai secolului nostru, cari în înconștiința lor răpesc singurul razim al vieții sufletești a atâtor muritori, întreaga lume trebuie să se răzvrătească. Azi, mai mult decât oricând se simte nevoia de a coborâ pe Isus în mijlocul nostru, și de a-l cunoaște cât mai bine. Să-l cunoaștem cercetând: dacă existența lui a fost o existență reală, cum s'a manifestat trăind între oameni. Abia răspunzând acestor întrebări, vom putea avea un tablou fidel al personalității lui.

Trăit-a cândva Isus? E prima întrebare la care mă voi nizuși a răspunde.

Isus este întemeietorul creștinismului. În întunecatul început al acestei religii vom găsi pe Isus propovăduind mulțimei. La scriitorii acelor timpuri ar trebui să găsim pagini întregi, cari să eternizeze viața celei mai desăvârșite personalități care a existat pe pământ. Dar nu. Precum azi istoricii noștri nu sunt capabili să prindă dintr'un început dezvoltarea atâtor secte cari își încep existența sub ochii noștri, (deoarece credința atinge cele mai nepătrunse ascunzișuri ale sufletului) astfel și scrierile istoricilor antici sunt lipsite de datele privitoare la începutul diferitelor religii și chiar și a creștinismului.

În scrierile unui Tacit, Suetoniu, Philo, Flavius Iosephus, contemporani lui Isus găsim pagini întregi închinare războaielor și nici o pagină celui mai mare cuceritor, lui Isus Hristos. Am fi pe deplin îndrep-

tațiți să ne adresăm numai scriitorilor creștini, pentru a ne culege date referitoare la viața lui Isus. Dar fiindcă așa zisii reprezentanți ai științei în mare parte nu le recunosc autentice, vom căuta ca din puținele izvoare profane, să construim existența istorică a lui Isus.

(Va urma.)

## Parabola sămănătorului.

Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.  
(Luca 8. 11.)

(Urmare)

Aceasta este explicația ce o dă Isus Hristos. Înțelesul pildei se îmbie dela sine. Mulțimea (și în mulțime au fost și Apostolii) și atunci, cași astăzi, privește numai partea din afară a lucrurilor. Oare bogatul, privește aurul ca lucru ce trebuie să-l invite la noblețe? Nici de cum! Pentru bogat aurul e simplu mijloc de îmbogățire, bun de a-și umplea vistieriile. Oare negustorii cumpără sarea, cu scop de a avea la conservarea bunelor obiceiuri, cari cași bucatele ce se conservă prin sare, sunt un fel de comori sufletești a creștinilor? Nu. Sarea înaintea lor e numai lucru de câștig. Este iertat ori neiertat câștigul, cu asta aproape nimeni nu-și bate capul. Puțini își dau seama, că el (publicul) e cel ce nu aduce roadă, pentru că nu are în măsură recentă predispozițiile sufletești, cari l-ar apropia de Hristos, de Dumnezeu... Lumea, durere, e pornită spre animalitate, și îi vine foarte greu a-și spiritualiza pornirile și cugetele!

Iată aci un punct, care cere o apreciere deosebită. E chestia religioasă, care frământă astăzi mințile, și puțini sunt cei ce în adevăr o pricep. Lumea are rost, și rostul lumii puțini îl știu. Sub raportul religios — accentuez tare vorbele, — sub raportul religios parabola (pilda), luată ca

totalitate, intrupează — poate ca nici una din parabolele lui Isus — ideea ce trebuie să o avem despre rostul religiunii și binefacerile ce le aduce omenimei, credința în Dumnezeu și în pronia (providința) dumnezeiască. Ideea a vrut să o scoată și a și scos-o la iveală Hristos, când s'a retras la o parte cu învățaceii și numai lor singuri le-a explicat pilda semințelor. Ca să mă pricepeți mai bine, ce vreau să vă spun, fac provocare la o legendă ce o scot din mitologia vechilor Greci. Regele Minos din Creta avea în țara lui o clădire, așa numitul Labirint. Clădirea uriașă abunda în săli, boltituri și tunele nenumerate, în cari intrând, te perdeai și nu puteai întoarce nici când de unde ai plecat. Intrând acolo însemna deci a intra la moarte. Locuia în palat pe de-asupra și Minotaurul, adică un monstru cu cap de taur și trup de om. Mulți tineri și-au încercat norocul să omoare Minotaurul, ca să pună mâna pe noroc. Nu s'a întors însă nici unul. I-a înghițit întunecul și Minotaurul. În cele din urmă s'a ivit un viteaz, fiu de rege, purtând numele de Thezeu. Acesta, deși a ucis Minotaurul, nu putea eși la lumină, dacă nu-i sta în ajutor fiica lui Minos, cu numele Ariadna. Aceasta la intrare l-a dat un ghem de ață lungă-lungă, ca deșirând-o mereu în mersul său înainte, să-i poată fi de conductor la întoarcere din Labirint.

Ușor înțelegem că în legenda aceasta chiar gândirea despre lume ce a dat-o Hristos Apostolilor săi, se oglindește, gândirea cuprinsă în propoziția „*sămânța este cuvântul lui Dumnezeu*“. Labirintul, de care e vorba, nu e altul decât lumea, în care trăim și mișcăm. Potecele lumii, cași tunelele Labirintului, atât sunt de variate multe, că fără călăuză sigură nu că rătăcim, dar cu siguranță cădem în gura Minotaurului (a patimilor urâte), care ne înghite. Ba chiar de am răsbi cu Minotaurul (pati-

mile), odihna tot nu avem, căci fără ajutorul Ariadnei, care ne-ar arăta drumul, nu știm încotr'o să apucăm, și neștiind aceasta, cădem în necredință. Și firul eșirei din Labirint cine ni-l dă? Cuvântul, învățătura lui Dumnezeu; cu alte cuvinte religia noastră creștină. Cuvântul divin, care a fost predicat Apostolilor, ne spune nouă: *Cine suntem, de unde am venit, cum ne pregătim și unde mergem*. Învățătura aceasta au primit-o prin pildă Apostolii și cu învățătura care ne duce la Dumnezeu, au cucerit ei lumea. Ideea religioasă ce naște din pilda semințelor o exprimă și apostolul Pavel zicând: „*Cele nevăzute ale lui Dumnezeu dela zidirea lumii, din făpturi fiind cunoscute, se văd, și veșnică este puterea Lui și Dumnezeirea, ca să nu poată avea ei (necredincioși) ce să răspundă*“. (Romani 1,20) Aceiași idee se desprind și din cuvintele: Ai voștri și perii capului sunt numerați. (Met. 10,30). Prin urmare noi nu mai rătăcim prin Labirint. Suntem fiii lui Dumnezeu, trăim după cuvintele lui Dumnezeu, care ne poartă grija până trăim aici, și după moarte tot la Dumnezeu mergem. Cât de liniștitoare este credința aceasta!?

Oare filosofii înțeleg măreția universului sub raportul religios? Știm că bărbații de știință operează cu raze violete și ultraviolete și știm că cu ajutorul lor pătrund în adâncimi, unde ochiul omenesc nu străbate, și știm că învățații la tot pasul se întâlnesc cu puterile nevăzute ale creatorului. Le laudăm știința și râvna. Le-ar sta frumos, dacă în materie de religie nu sar închide între zidurile nepăsării și ar sevârși operă de regenerare sufletească, când științei i-ar da ce e a științei, dar în acelaș timp ar propovedui și pe cel ce a zis: „Eu sunt cel ce sunt“, imitând pilda marelui Newton, care nici când nu privea spre bolta ceriului fără a-și aduce aminte de Cel ce a zidit ceriul și pământul.

Iată rostul pildei despre semințe. Să ne deprindem a vedea lucrând mâna lui Dumnezeu în jur de noi, fie că ne ridică, fie că pedepsește pentru păcate. Când fiecare lucru și fiecare vietate din jurul nostru va grăi sufletele noastre despre puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu - atunci, și numai atunci, trăim adevărată viață spirituală, care place lui Dumnezeu. — Dea Domnul, ca așa să fie!

*Protopop Vasile Gan*

### **Primul an de muncă a Societății Teologice „Credința Ortodoxă“**

Ca studenți ai Academiei teologice ort. rom. din Cluj, deja dela începutul anului trecut, am înțeles, că pentru învingerea greutăților, cari ni-se vor ivi, ca viitori preoți se cer arme. Armele științei și ale credinței. Eram conștii că pe lângă cunoștințele speciale, pe cari bunii noștri profesori ni-le împărtășesc cu atâta râvnă, trebuie să ne câștigăm și noi cunoștințe, pe cari pătrunzându-le să le punem în aplicare, spre binele nostru și a neamului. Acesta ne-a fost și ne este scopul, iar ca cel mai potrivit, mijloc spre ajungerea lui, am crezut organizarea unei societăți, care să ne adune într'un mănunchiu, spre o activitate comună ducătoare la scop.

Astfel se constituie societatea „Credința ortodoxă“ ia cadrele căreia am avut fericitul prilej, de a ne manifesta sufletește, printr'o activitate, care chiar de n'ar fi adus roade în sufletele acelora, cari ne au văzut muncind, totuși a adus roade în sufletele membrilor ei, dându-le întărire sufletească.

Acum însă, după un an de muncă e bine ca să privim greutatea pe cari întâmpinându-le am învățat intrucâtva a le delătura, iar succesele avute să ne aducă nădejdi și noi puteri pentru viitor.

Activitatea societății noastre s'a desfășurat atât în interiorul și cât și în extern. Spre acest scop are o secție literară, iar pentru activitatea externă o secție de propagandă și muzicală.

Descinderile prin comunele din jur erau momente de rară însufățire atât pentru membrii societății, cât și pentru poporul în mijlocul căruia ne prezintăm. Nu arareori zăream lacrimi în ochii ascultătorilor când acordurile înălțătoare a unei cântări religioase mișcau inimile lor, iar când vreo cântare lumească izburcea din piepturile cântăreților societății, zămbete de bucurie se furișau pe fețele tuturor. Conferințele noastre încă erau ascultate cu multe interes.

Toate acestea făceau ca în sufletele noastre să crească dorul de muncă și convingerea că vom deveni păstori sufletești ai unui popor care știe să prețuiască pe conducătorii săi și pe cei cari îi doresc binele.

Ținem că acum la împlinirea unui an de activitate, să aducem adânc simțitele noastre mulțămiri tuturor acelora, cari ne au dat binevoitorul concurs în această muncă. Prea Sfînței Sale Părintelui nostru Episcop Nicolae, care pe lângă frumoasele îndemnuri și sfaturi părintești pe cari ni-le a dat ca Protector al societății noastre, ne-a făcut și numeroasă daruri în bani, plătindu-ne speșele de călătorie, cu ocaziunea ședințelor noastre de propagandă culturală.

Dlui dr. V. Cioban pentru frumoasa bibliotecă donată societății noastre. Dlor profesori cari ne-au însoțit. Dlui profesor dr. A. Buzdug care ne-a dat concursul predicând și ținând conferințe cu aceste ocazii. Dlui prof. d. Gh. Stănescu, ca primul membru fondator. Comitetului „Cărului Episcopiei“ pentru repertoriul de cântări daruit societății.

Atențiunea dată de dâșii societății noastre este un îndemn pentru noi spre o muncă și mai intensă în „ogorul Dlui” pentru cinstirea sfintei noastre biserici și propășirea spre bine a credincioșilor ei.

Mihail Grecu  
președinte

## ȘTIRI

*Conferința.* Dep. Huedin al Asociației clerului își ține conferința de toamna în 22 Noiembrie în Huedin cu următorul program.

Înainte de masă.

1. La 8 ore mărturisirea membrilor prin duhovnicul tractul;

2. La 9 ore celebrarea sf. liturgii cuminerea membrilor și predica ocazională rostită de Traian Sava preot în Bedeciu;

3. La 11 ore deschiderea adunării;

5. Discurs liber despre catechisarea tinerimei rostit de Ioan Roșca preot în Sebeșul mare.

5. Presentarea rapoartelor preoților despre activitatea lor în anul curent și rapoartele preoților misionari Teodor Toador și Traian Sava.

După masă.

1. Conferința membrului Virgil Péter: „Raportul între biserică și școală în zilele noastre”;

2. Confer. membr. Teodor Toader: „Paralelă între Legea și Statutul de organizare al bis. ort. și Statutul șagunian.

4. Alegerea unui cassar, a unui Duhovnic și încasarea cotizațiilor.

*Dela universitate.* Din partea studențimei dela universitatea din Cluj primim următoarea informație:

Până la 1922, după un bun și vechi obicei, deschiderea cursurilor se făcea

prin oficierea unui serviciu religios. În anii următori autoritățile au crezut că este înțelept să se suprime această tradițională solemnitate, și de aceea studenții creștini au cerut și în anul acesta reintroducerea serviciului religios la deschiderea anului școlar. Un memoriu în acest sens, adresat rectoratului au rămas însă fără rezultat. Universitatea s'a deschis păgânește, ceea ce a nemulțămît pe drept cuvânt studențimea.“

\* \* \*

*Despăgubirile de război.* În chestiunea acestor despăgubiri la care se lucrează acum în minister a luat cuvântul în ședința Camerei dela 28 Octomvrie, dl deputat Dr. Ioan Lupaș și a cerut o împărțire dreaptă a despăgubirilor de război, spunând că Ardealul n'a fost din destul considerat la împărțirea sumelor și recunoașterea pagubelor. Ne bucurăm că dl prof. Lupaș a luat apărarea intereselor celor năpăstuiți și ruinați în cursul războiului, pentru că de fapt despăgubirile au fost croite pentru Ardeal prea mășter. Sperăm că Ministerul va lua în seamă considerațiile accentuate de dl Lupaș.

\* \* \*

*Minoritățile.* Congresul minorităților ținut în 15 Oct. a votat o decizie în care se spune între altele: „Delegații a 33 de grupuri și 12 naționalități, cuprinzând 35 milioane de oameni, se declară solemn aderenți următoarelor principii: Libertatea culturală-națională este tot atât un bun al lumii culturale ca și libertatea religioasă. Acest principiu extern pentru tendințele „Ligii Națiunilor” și să-și găsească expresia în norme de drept eficace. În consecință, fiecare stat va fi ținut, să acorde minorităților sale naționale libera și neîngredita exercitare a tuturor drepturilor cetățenești“.